Çalışanlar Neden Mutsuz?

Çalışanların hemen hepsi, işleri olduğu ve rızıklarını helalinden kazanabildikleri için, haline şükreder ve çalışamayanlara da dua eder. İnsan olmanın ve bizleri sayısız nimetlere boğan Rabbimize imanın gereği budur. Rabbimizle bir sorunumuz yok ama kullarıyla çok işimiz var. Kendilerine verilen cüz-i iradeyle Allah'ın kullarına zulmü reva görenleri, heva ve heveslerinin peşinde yoldan çıkanları, adalet düşüncesini sürekli iğfal edenleri de konuşmak lazım.

Daha önce birkaç yazıya böldüğüm çalışan sorunlarını tek yazıda özetle derlemeye gayret edeceğim.

GELİR PAYLAŞIMI DENGESİZLİĞİ

Külfette birlik iyidir ama nimette de birliği de gerektirir. Zor zamanlarda en büyük fedakarlıkları yapan, vatan ve millet için canından, kanından ve malından kolayca geçebileceğini, en son 15 Temmuz kalkışmasında olduğu gibi, defalarca gösterebilen halkımızın çoğunluğu çalışan emekçilerdir. Almaya gelince sınırsız cömertliği beklenen, vermeye gelince de pintilere rahmet okutulan çalışanlarımız değil midir? Kısaca ülke gelirlerinin paylaşımında en çok dışlananlar çalışanlardır.

Sağlıklı yapılmayan ve piyasa denetiminden uzak tutulan ücret politikaları hep çalışanların aleyhine işler. Maaşlardaki dengesizlikler hem kamuda hem de özelde devam ediyor. Emekliler arasında bile uçurum gibi farklar var.

EYT VE ABO ZULMÜ

2008 yılında yapılan 5510 sayılı kanunla sigortalıların aylık bağlama oranları (ABO) iyice düşürülmüş ve çalışılan her yıl için 2016'dan itibaren sadece %2 (yüzde 2) layık görülmüştür. Bu ne demektir? Asgari ücretle en az 25 yıl çalışan bir sigortalı emekli olduğunda asgari ücretin ancak %50'si kadar emekli (yaşlılık) maaşı alabilecektir. En son yapılan zamla 2020 TL olan asgari ücrete göre hesaplarsak 1010 TL ediyor. Bu parayla geçinebilecek bir babayiğit var mıdır?

2008 ABO katsayısı öyle bir eziyet getirdi ki, halen çalışanların gün sayısı arttıkça yani daha fazla prim yatırdıkça, çalıştıkları her yıl için gelecekteki emekli maaşları daha da azalıyor! ABO'yu düşüren kanunu hazırlayan ve onaylayanların gelecekte milyonlarca kişinin ahını ve bedduasını almayı garantilediklerini söyleyebilirim. Tıpkı 1999 da 4447 sayılı EYT (Emeklilikte Yaşa Takılanlar) kanununu çıkaranlar ve halen devam ettirenler gibi.

ABO dışında emeklilik maaşına yansıtılmayan ama vergileri o biçim kesilen ek gelirlerin eksilmesi nedeniyle, çalışanlar mecbur kalmadıkça emekli olmak istemiyor. Bedeni iflas etse de, çocuğun okulu var, düğünü var, evin borcu var gibi zorunlu nedenlerle, sürünerek de olsa işe gidip gelmeye uğraşıyor.

SOSYAL DESTEK BÜTÇESİNİN DÜŞÜKLÜĞÜ

Genel Bütçeden SGK'ya ayrılan pay gelişmiş ülkelerin çok gerisindedir. Gelişmenin bir göstergesi de devletin sosyal güvenlik sistemlerine olan katkıdır. Bizde bu pay artmadığı gibi, prim ödemesi olmayan mağdur kesimlere yönelik bazı sosyal güvenlik harcamaları da SGK'ya yüklenmiştir. Emekçilerin kesintileriyle kurulan İşsizlik Fonundan, emekle ilgisi olmayan banka gibi kurumlara fon çıkarılması da ayrı bir garabettir.

KANUNLARIN GELİŞİGÜZEL DEĞİŞEBİLİRLİĞİ

Çalışanların Yasama Organı olan Yüce Meclise fazla güveni kalmamıştır. Çünkü 1999 da depremden birkaç gün sonraki hengame içinde Milletten kaçırılarak çıkarılan 4447 Sayılı Kanunla milyonlarca çalışanın müktesep emeklilik hakları gasp edilmiştir. Kanunlar aleyhte geriye doğru işletilemezken, eski sigortalıların haklarına el konulmuş, türlü bahanelerle hukuk faciası yaşatılmış ve oldu bittiye getirilmiştir. Bir daha benzer facialarn yaşanmayacağına çalışanlar emin değildir. Kanunların saygınlığı ve genel hukuk kaideleri, çalışanların aleyhine örselenmiştir.

MESLEKLER ARASI AYRIMCILIK ve YIPRATAN YIPRANMA PAYI UYGULAMASI

Tamamen aynı amaçla çıkarılan kanunlar ve hakların uygulanmasında bile çelişkiler, kayırmalar, haksızlıklar diz boyudur. Örneğin, işle ilgili tehlike ve risklere maruziyet nedeniyle bazı meslek mensuplarına verilen yıpranma hakkının uygulanması da sorunludur. Ordu ve Emniyet meslek mensuplarının tamamı, çalışma süreleri boyunca yıpranma hesabına eksiksiz katılmaktadır. Ama son çıkan torba yasa ile sağlık mensuplarına sözde verilen yıpranmanın fiilen faydası sıfıra inmiştir. Çünkü;
– Sağlık hizmeti bir ekip işi olmasına ve bu hizmetten kaynaklanan risklere hemen hepsi maruz kalmasına rağmen, fiilen personel arasında ikilik çıkarılmış ve sadece Sağlık Hizmetleri Sınıfına ve onların da aktif olarak hastalara yönelik iş yapanlarına verilmiştir. Yani, kaza yerine canı pahasına hızla giden bir ambulansın içindeki doktor ve hemşire yıpranıyor, ama o ambulansı süren ve kaza olursa ölebilecek olan sürücü yıpranmıyor sayılıyor. Hastanelere sağlam giren ziyaretçiler dahi risk altındayken, bütün gün oralarda çalışan idareciler, memurlar, yardımcı hizmetler ve diğerleri yıpranıp riske maruz kalmıyor mu?
– Halen çalışanların fiili süreleri yıpranma hesabına katılmamış ve sağlıkta büyük dönüşümü gerçekleştiren, en büyük sıkıntıları atlatıp halkımıza hizmette çağ atlatanların emekleri adeta çöpe atılmıştır. Verilen yıpranma payı ancak işe yeni girenlere yarayacaktır.
– Sağlıkçılara 5 yıla 1 yıl vaadi yapılmış, en az 5-6 yıl bekletilmiş ve kağıt üzerinde 6 yıla 1 yıl gibi çıksa da fiilen 11 yıla 1 yıl gibi uygulanabilir olmuştur. Çünkü yıpranma hesabına tatiller girmiyor, mesailerin de ancak fiili sağlık hizmeti verildiği yöneticiler tarafından beyan edilen kısımları katılabiliyor. Dayatılan sistem adeta yıpranma hakkına erişmek için kırk takla attırıyor.

ADALETSİZ VERGİ DİLİMİ UYGULAMASI

Gelirlerine oranla en fazla vergi veren kesim çalışanlar yani bordrolu mahkumlardır. Milyon dolarlık

transfer ücretleri alan futbolcular sadece %15 gelir vergisi ödüyor. Ama gariban bir memur Ocak ayında %15 le başlayıp, 2-3 ay içinde %20'ye geçip, en çok paraya ihtiyaç duyduğu Eylül-Ekim aylarında %27 vergi dilimine sokulmuş oluyor. Neden? Kaçacak bir yeri olmadığı için mi?

Mecliste bütün güç merkezlerinin temsilcileri ve lobicileri yer alabiliyor. Çalışanlar ise sadece seçim zamanlarında, bir parmak bal çalınıp oylarının alınması için küçük jestlere veya iktidar-muhalefet tartışmalarında malzeme niyetine gündeme gelebiliyor. Ayrıcalıklı meslek mensubu çalışanlar diğerlerinden daha şanslı tabi ki. Onlara özel yasalar ve kıyaklar da çıkmıyor değil. Mesela, Sağlık Bakanlığı içindeki Doktor çalışanlar. Bakınız: Son torba yasa.

İSRAF ve LÜKS DÜŞKÜNLÜĞÜ

Çalışanlardan sonsuz sabır, tevekkül, azim, gayret, kanaat vb beklenirken, yöneticilerin dudak uçuklatan lüks ve şatafata düşkün hayatları, müsrifçe yapılan harcamalar birer elem kaynağı olarak yansıyor. Bizler bunun için mi çalışıyoruz dedirtiyor. Sendika ağalarının da bu şatafata özenmeleri ve üyelerine tepeden bakmaları üzerine tuz biber oluyor.

EHLİYET ve LİYAKATE UYMAYAN ATAMALAR

İşe alımlarda ve atamalarda ehliyet ve liyakat esaslarından ziyade; partici kadrolaşması, hemşehri fetişizmi, sendika kayırmacılığı, eş-dost akraba öbekleşmesi, cemaat-tarikat tutuculuğu, mezhep birliği arayışları ve çıkar esaslı gruplaşmaların etkisi yoğun hissediliyor. İnsanlar sırf işe alınmak için arayışa girince, bu nahoş yapılaşmaları da beslemiş oluyor. Bu yapılara boyun eğerek işe girenler veya yükselenler de, içeriye sokulan birer eleman ve hatta militan görevini üstlenmiş bulunuyorlar. Bu durum sürekli kaygı ve mutsuzluk kaynağına da dönüşebiliyor.

Ehil ve liyakat sahibi olmayan yöneticiler diğer çalışanlar için tam bir eziyet kaynağına dönüşebiliyor. Şahsi yetersizliklerini kapatabilmek ve hırslarını tatmin edebilmek için, astlarına karşı terör estirip, üstlerine ise olağan üstü yalakalık ve şirinlik gösterisi yapıyor. Çalışanların arasına nifak sokarak birliklerini ve huzurlarını bozmayı marifet sananları da var bunların.

YAŞLI İŞSİZLİK SORUNLARI ve İŞE ALIMLARDA HAKSIZ YAŞ SINIRI

EYT zulmüyle duyulmaya başlanan yaşlı işsizler sorunu gün geçtikçe büyüyecek ve toplumun dert odağı olacak gibi duruyor. Çünkü kamu ve özel sektör yaşlı işçi/memur düşmanı gibi davranıyor. Kamu 35'den büyük personel almıyor. Özel sektör zaten bir bahaneyle yaşlıları işten çıkarıyor. Çünkü sistem gençleri almaya teşvik ediyor. SGK teşvikleri, düşük maaş giderleri vb ile gençler daha gözde. Memurlar dışında kalan tüm çalışanlarda, yaşlanırken işten çıkarılma korkusu kök salıyor.

Son zamanlarda nereye baksanız yabancı uyruklu çalışanları görürsünüz. Mahalledeki çorbacıda bile servis yapan Türkmen, Afgan, Suriyeli, Özbek asıllı elemanlar var. Yabancı işçilerin ucuz ve hor kullanılabilen iş gücü olarak tercih edilmesi, yerli çalışanlar için daralan iş sahası ve haksız rekabet olarak yansıyor. Bugün basit nitelikli hizmet ve imalat sektöründe gelişen bu durumun, yarın daha da derin, katma değerli ve teknik alanlara da yayılmayacağını kim garanti edebilir?

Genç işçiler yaşlı çalışanları, yabancı uyruklu işçiler de genç işçileri tehdit eder haldedir.

İFTİRA ve DİĞER HAKSIZLIKLARA KARŞI KORUNMASIZLIK

At iziyle it izinin karışabildiği günleri yaşıyoruz. Hiç bir çalışanın alçakça bir iftira ve yalancı şahitlikle işinden ve hatta özgürlüğünden olmayacağına emniyeti bulunmamaktadır. Adalet sistemindeki aksaklıklar ve gecikmeler nedeniyle, gerçekten masum olduğu ispat edilen bazı KHK mağdurlarının işe

dönüşleri de işkence gibi eziyetli ve uzun bir süreç aldığı için, küskün ve kızgınlar ordusuna nefer sağlamaktadır. İşgüzar yöneticilerin mahkeme ve OHAL Komisyonu kararlarını uygulamadaki basiretsizliği veya kasıtlı geciktirmeleri de durumu iyice kötüleştirmektedir. Yani bütün çalışanlar iftira ile mağdur edilebilir, masum olsalar da geri dönüşleri imkansız gibi zor haldedir. Vaziyet bu olunca; herkes kabuğuna çekilmeye, paranoyak duygular yaşamaya, inandığı hak ve hakikatleri dahi söylemekten korkar hale gelmeye başlamıştır.

YARDIMCI HİZMETLER VE GENEL İDARİ HİZMETLER SINIFI SORUNLARI

Kamu çalışanları içinde, Yardımcı Hizmetler Sınıfı ve Genel İdari Hizmetler Sınıfı gibi kesimlerin, katlanmak zorunda kaldıkları adaletsiz gelir paylaşımı ve kariyer zorlukları da önemli birer mutsuzluk kaynağıdır. Sözler verilip tutulmayan, sendikalarca duyguları sömürülen ve daima ertelenip ötekileştirilen gruplardır onlar.

Taşeron işçilerin sürekli işçi kadrolarına alınmaları sürecinde emekli olan veya işe başlamayan personelin yerine işe alımlar yapılmadığı için, kamu kurumlarında eksik personelden kaynaklanan büyük sorunlar yaşanmaktadır. İŞ-KUR üzerinden tamamlanması öngörülen eksikler halen giderilmediği için, 2018 Nisan ayından bugüne kadar temizlik, güvenlik, veri giriş gibi alanlarda önemli sayıda eksik personelle hizmet verilmeye çalışıldığından, herkeste yorgunluk ve mutsuzluk baş göstermektedir. Personel eksikliği hizmetleri aksatma noktasına gelmiştir.

YAYGIN VERGİLER ve HAKSIZ ÖDEMELER

Maaşının neredeyse %40 lık bölümü vergi ve diğer kesintilere giden çalışanların elinde kalan paranın büyük bir kısmı da, her şeyden alınan dolaylı vergiler ve harçlara gitmektedir. KDV ve ÖTV ler sinsi birer maaş ortağı olmuştur. Ayrıca su, doğalgaz ve elektrik faturalarına eklenen haraç gibi ödeme kalemleri de mütevazi aile bütçelerini sömürmektedir.

Etrafımızı sıra dağlar gibi kuşatan vergi ödemelerine rağmen, devlet okullarında çocuklarımıza hizmet edecek hademelerin veya güvenlikçilerin maaşlarını ödemek zorunda bırakılmamız resmen zulümden başka bir şey değildir.

VERGİ KAÇIRANLAR ve ÖDEMEYENLER DAHİL TÜM YÜKLERİN ÇALIŞANLARA YANSITILMASI

Çalışanların vergi kaçırması mümkün değildir. Zaten ellerine geçmeden tahsilatı yapılır. İş adamı ve şirketlerin ödemekten kaçındıkları vergilerle cezalarının affedilmediği bir dönemi ise hiç hatırlamıyorum. Kriz denir, şu denir, bu denir ve sonunda ya hepsi veya yarısından fazlası bir kalemde silinir. Bu sefer düzenli vergi ödeyenlerde enayi gibi hissedip imkanı olduğu halde ödemekten çekinir. Sonunda onlarda affedilir. Olan yine gariban çalışanlara olur.

SONUÇ

Bütün bu kahır ve eziyet durumlarının üzerine, çalışanlarla ilgili önemli bir teşrik-i mesaisi duyulmayan, bütün icraatı başkalarının ziyaret, gezi ve sözlerini aktarmaktan ibaret gibi davranan, EYT zulmü gibi çalışanların önemli bir kısmının 19 yıllık zulüm hikayesini görmezden gelerek, en sonunda mecbur kalınca da
" ***konuşmuş olmak için konuşan*** " bir Sayın Çalışma Bakanımız var.

Daha ne olsun?!!

Görsel Kaynağı: https://anticancer.news